

Максим САВЕНЕЦЬ

магістрант освітньої програми «Бізнес адміністрування»,

Бізнес Школа «КРОК»

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»,

ORCID <https://orcid.org/0009-0001-1333-1752>

SavenetsMD@krok.edu.ua

Андрій КОРЕЙБА

старший викладач кафедри менеджменту та інноваційного розвитку

Бізнес-школа «КРОК»

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»,

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ ЯК КЛЮЧ ДО ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ «ДЕРЖАВА – БІЗНЕС – ГРОМАДЯНИН»

Maksym SAVENETS

Master's student of the MBA educational program

KROK Business School,

KROK University

ORCID <https://orcid.org/0009-0001-1333-1752>

SavenetsMD@krok.edu.ua

Andriy KOREIBA

Senior Lecturer

Department of Management and Innovative Development

KROK Business School

Higher Education Institution «University of Economics and Law «KROK»

ELECTRONIC DOCUMENT MANAGEMENT AS THE KEY TO EFFECTIVE COMMUNICATION BETWEEN THE STATE, BUSINESS AND CITIZENS

Актуальність. Цифрова трансформація державного управління є одним із пріоритетних напрямів розвитку України та важливим чинником інтеграції у європейський простір. Ефективна взаємодія «державо-бізнес-громадянин» вимагає сучасних механізмів комунікації, заснованих на прозорих і надійних технологіях [7]. Електронний документообіг виступає ключовим інструментом оптимізації управлінських процесів, зменшення бюрократичного навантаження та підвищення довіри до державних інституцій. Його впровадження дозволяє створити єдиний інформаційний простір, де обмін документами здійснюється швидко, безпечно та з юридичною силою [3].

В умовах глобалізації та цифрової економіки актуальність даної теми зростає, оскільки без ефективного документообігу неможливо забезпечити прозорість управлінських рішень, підвищити конкурентоспроможність бізнесу та створити комфортні умови для громадян.

Водночас цифровий документообіг є важливою складовою євроінтеграційних процесів України та відповідності міжнародним стандартам [1;2].

Постановка проблеми. Незважаючи на впровадження низки цифрових сервісів в Україні, зберігається фрагментарність систем електронної взаємодії [8]. Відсутність єдиної інформаційної шини та стандартизованих підходів ускладнює міжвідомчу комунікацію, створює ризики дублювання процесів та втрати даних [5]. Також існують проблеми з інтеграцією відомчих систем, що призводить до затримок у документообігу та ускладнює доступ до актуальної інформації.

Для бізнесу й громадян проблемою залишається недостатня прозорість процедур, обмежений рівень інтеграції сервісів, а також недостатня гнучкість інструментів у порівнянні з міжнародною практикою. Окремим викликом є забезпечення належного рівня кібербезпеки та захисту персональних даних [2]. Це ускладнює формування довіри до державних інституцій і гальмує цифрову трансформацію [4].

Результати дослідження. Аналіз сучасних тенденцій показує, що електронний документообіг забезпечує комплексні переваги для всіх учасників комунікаційного процесу [5]:

- Для держави – прискорення ухвалення рішень, скорочення адміністративних витрат, підвищення ефективності управління.
- Для бізнесу – створення офіційних каналів обміну документами, зниження транзакційних витрат, посилення правової визначеності.
- Для громадян – доступність цифрових послуг, спрощення процедур подання звернень, контроль за рухом документів у режимі реального часу.

Удосконалення електронного документообігу можливе шляхом впровадження міжнародних стандартів управління інформацією (ISO 15489 [1], ISO 27001 [2], eIDAS [3]), використання технологій штучного інтелекту та блокчейну для автоматизації й захисту даних, а також розвитку кадрового потенціалу у сфері цифрового врядування [6].

В Україні вже впроваджено низку сучасних рішень у сфері електронного документообігу. Для взаємодії «government-to-government» (G2G) використовується СЕВ ОБВ, що забезпечує обмін офіційними документами між органами державної влади [8]. У комерційному секторі поширення набули сервіси «Вчасно», «М.Е.Дос» та інші рішення, які дозволяють бізнесу оперативно обмінюватися юридично значимими електронними документами з контрагентами та державними установами. Такі приклади підтверджують динаміку розвитку екосистеми електронного документообігу в Україні [7].

Міжнародний досвід (зокрема Естонії, Литви та Сингапуру) підтверджує, що комплексні системи електронного документообігу стають базою для ефективної взаємодії держави та суспільства [5]. В Україні також спостерігається прогрес у цій сфері – прикладами є застосунок «Дія», інформаційна система «Вулик», та інші [8]. Однак їхня інтеграція потребує посилення, щоб досягти максимального ефекту.

Висновки. Електронний документообіг є не лише технологічним інструментом, а стратегічною передумовою для побудови ефективної моделі взаємодії «держава-бізнес-громадянин» [4]. Його розвиток сприяє прозорості, економії ресурсів та формуванню довіри до державних інституцій [7].

Подальші дослідження та практичні кроки мають бути спрямовані на інтеграцію систем, стандартизацію процесів і впровадження інноваційних технологій, що дозволить

забезпечити стійкий розвиток цифрового врядування в Україні [6]. Окремо слід наголосити на необхідності створення єдиної національної системи електронної взаємодії, такої як концепція ePostUA, яка б забезпечила уніфіковану платформу для комунікації між державою, бізнесом та громадянами [8].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. International Organization for Standardization. (2016). ISO 15489-1:2016. Information and documentation – Records management (41 p.). Geneva: Author.
2. International Organization for Standardization. (2022). ISO/IEC 27001:2022. Information security, cybersecurity and privacy protection (55 p.). Geneva: Author.
3. European Parliament and Council of the European Union. (2014). Regulation (EU) No 910/2014 on electronic identification and trust services for electronic transactions in the internal market (eIDAS Regulation). Official Journal of the European Union, L 257/73.
4. Бебик, В. М. (2020). Державне управління: проблеми та перспективи розвитку в умовах цифровізації: монографія. Київ: НАДУ.
5. Семенченко, А. І., Лисенко, О. М., & Кулик, І. В. (2021). Цифрова трансформація публічного управління: український та міжнародний досвід: монографія. Київ: Вид-во КНЕУ.
6. Семенченко, А. І., & Жилияєв, І. Б. (2019). Державна політика навчання цифровим навичкам публічних службовців та громадян. У Сучасні проблеми управління: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (с. 154–158). Київ: НТУУ «КПІ».
7. Бебик, В. (2020). Електронне урядування в Україні: монографія. Київ: Вид-во НАДУ.
8. Міністерство цифрової трансформації України. (2025, вересень 20). Офіційний портал. URL: <https://thedigital.gov.ua>